

HÖGSTA DOMSTOLENS BESLUT

Mål nr

meddelat i Stockholm den 8 juni 2005

Ö 3385-03

PARTER

1. Venantius AB, 556449-5116, Box 16184
103 24 STOCKHOLM

Ombud: LOG

2. RP

Ombud: BL

3. UW

Ombud: advokaten JM

4. GM

Ombud: advokaten UJ

SAKEN

Hänskjuten fråga av Varbergs tingsrätt enligt 56 kap 13 § rättegångsbalken
angående preskription

HÖGSTA DOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta domstolen förklarar att Venantius AB:s fordran mot UW och GM inte blir föremål för särskild preskription efter deras utträde ur Wepa Trading Handelsbolag.

SKÄL

Den fråga som Högsta domstolen skall besvara i målet är huruvida den fordran som Venantius gör gällande mot UW och GM i deras egenskap av tidigare bolagsmän i Wepa Trading Handelsbolag blir föremål för särskild preskription efter deras utträde ur handelsbolaget.

Det ansvar som Venantius åberopar i målet är bolagsmäns s.k. medansvar för ett handelsbolags förpliktelser. Enligt 2 kap. 20 § första stycket lagen (1980:1102) om handelsbolag och enkla bolag svarar bolagsmännen solidariskt för bolagets skulder. Bolagsmännen har således ett personligt ansvar för bolagets förpliktelser, men detta ansvar går inte utöver de förpliktelser som åvilar bolaget självt och bolagsmännen kan alltid mot ett krav göra gällande samma invändningar som bolaget kunnat göra (se NJA 1989 s. 92). Vidare gäller enligt 22 § samma kapitel att en bolagsman som avgår inte svarar för de förbindelser av bolaget som uppkommer efter avgången, om bolagets medkontrahent kände till eller borde ha känt till att bolagsmannen avgått.

Bolagsmäns medansvar har i litteraturen ansetts vara föremål för accessorisk preskription. Det innebär att ett preskriptionsavbrott mot bolaget medför att pre-

skriptionen avbryts även mot bolagsmännen. Det betyder också att, om ett krav preskriberas i förhållande till bolaget, detta förhållande kan åberopas av bolagsmännen som grund för preskription av deras ansvar för kravet. Däremot anses bolagsmännens ansvar för bolagets förpliktelse inte kunna preskriberas särskilt. (Se NJA 2004 s. 3, Håkan Nial, Om handelsbolag och enkla bolag, 3 uppl. s. 196, Stefan Lindskog, Preskription, 2 uppl. s. 82 f. samt Stefan Lindskog, Lagen om handelsbolag och enkla bolag, s. 563 och 567.)

I målet har gjorts gällande att dessa regler om preskription inte skall tillämpas på det ansvar för handelsbolagets förpliktelser som åvilar en bolagsman efter det att han har avgått ur handelsbolaget. Ståndpunkten bygger på tanken att det för denna situation skulle finnas ett undantag innebärande att förpliktelserna preskriberas tio år efter avgången – eller efter det att avgången registrerats i handelsregistret, jfr 19 § handelsregisterlagen (1974:157) – om inte preskriptionen avbrutits i förhållande till bolagsmannen.

Det kan anföras skäl för en sådan ordning. Något rättsligt stöd för att hävda att en preskriptionsregel med den angivna innebörden skulle vara gällande rätt föreligger emellertid inte. Om en sådan regel skall införas, bör det ske genom lagstiftning.

Den hänskjutna frågan skall alltså besvaras så att Venantius fordran mot UW och GM inte blir föremål för särskild preskription efter deras utträde ur Wepa

Trading Handelsbolag.

I avgörandet har deltagit: justitieråden Munck, Lennander, Victor, Blomstrand
(referent) och Virdesten
Föredragande revisionssekreterare: Riberdahl